

כלומר: למורת חטא המרגלים, שהיא מרידה בה', ועד ש"ויבכו העם"⁴², "ויאמרו גור" נשובה מצידיהם"⁴³, כך שיש הוה-אמינה שהמצב כבר אבוד ("ס'איז שוין פאראפאלן") - בישר להם הקב"ה שיכנסו לארץ.⁴⁴

וכיוון שבמישן זהה נתן להם הקב"ה שתי מצוות: מצות נסכים, ומצוות חלה - הרי מובן, שעל-ידיין נעשה התיקון לחטא המרגלים.⁴⁵

ו. ויש לבאר הקשר והשיקות דתיקון חטא המרגלים למצות חלה⁴⁶ - "ראשית עיריסותיכם חלה תרימו גור"⁴⁷, שעל זה נאמר⁴⁸ "להניח ברכה אל ביתך" - שנוהגת גם בזמן הזה:⁴⁹ חטא המרגלים היה בכך שהעמידו על שכלם הם, ולא רצו לקיים דבר ה' שנאמר להם על-ידי משה. ולכן, התיקון זהה הוא על-ידי עניין האמונה שהיא באופן שכלו להו', ללא עירוב שכלו האישי.

וזהו גם תוכנה של מצות חלה - "ראשית עיריסותיכם חלה תרימו גור" - שהתחלה כל עניין צריכה להיות באופן של נתינה לה' ולא רק בנוגע לחלה, אלא גם בנוגע לכל צרכיו האדם (שנכללים בעניין המזון), שנקרו בכללות בשם "לחם"⁵⁰, כמו שכתב הרמב"ם⁵¹ ש"כל דבר שהוא לשם האל" צריך "שייה מין הטוב והנהה... וכן הוא אומר⁵² כל הלב לה'", כולל גם בנוגע לעניין השכל, שלפני שמבין בשכלו ומתחנגן לפניו חיב שכלו, צריך להיות עניין האמונה כו'.

ובאותיות פשוטות - שקדום שמתעסק במושכלות (שהם בדוגמת עניין האכילה שנעשה דם ובשר כבשרו), הנה לכל-לראש צריך להיות מודגש אצלו עניין האמונה בה', בORAה העולם (ולא רק לפני כמה שנים, אלא גם בכל יום ובכל רגע), כולל גם השכל שנברא על-ידי הקב"ה, ואז יכול להיות בטוח שהתחזקתו במושכלות לאחריותה תהיה באופן שלא ירד מן הדרך כו'.

ז. וההוראה מזה: גם אם היה מעמד ומצב שסמרק על דעת עצמו ("שטעלן אויף זיך"), עד כדי מרידה בה' - אין זה מקרה אבוד, כאמור שם לאחרי חטא המרגלים, "בישר להם שיכנסו לארץ".

אלא שצריך לבוא ולומר בנוגע להנחתו הקודמת: "טעות היא בידך", ועכשו הוא מוכן לשנות את הנחתו, ובלשון הכתוב⁵³: "הננו ועלינו גור" (אף שם בעניין זה נכשלו כו').

ולא די בכך שרצו להשתנות (למורות שמצד השוחד של אהבת עצמו יכול גם שלא להבחן בטעות), אלא בהכרה שהרצון יבוא לידי פועל - לשנות הנחתו בפועל, ולהתנהג על-פי "תורת אמרת", שאזו רואה בבירור את האמת, ואין אצלם מעמד ומצב ד"ויתרוצצו"⁵⁴, מבלתי לדעת כיצד להתנהג כו'.⁵⁵

* * *

ח. בין הדברים שישפרו המרגלים בנוגע לארץ ישראל - "שען העם... וגם ילדי הענק ראיינו שם"⁵⁶, ובתו ראה זה - "ויראום את פרי הארץ"⁵⁷, "כשם ספריה משונה, כך עמה משונה"⁵⁸. ואף-על-פי שכלה זה היה אמת - אמרו יהושע וככל "טובה הארץ מאד מאד"⁵⁹, והיינו, שזה גופא שברארץ ישראל ישנים בני ענק, ופיריות גדולים ביותר, מהויה הוכחה שזויה ארץ טובה ביותר, וכמו בא בפיירוש ריש⁶⁰: "יש ארץ מגדלת גיבורים כו'".

(48) ראה גם תורה מנחים חמ"ט ע' 350. ושם^ג.

(49) ראה תורה מנחים חמ"א ריש ע' 147. ושם^ג.

(50) סוף הל' איסורי מזבח.

(51) ויקרא ג, טז.

(52) פרשנתנו יד, מ.

(53) תולדות כה, כב ובפרק"ג.

(54) פירושי פרשנתנו יג, כג.

(55) שם יד, ז.

(56) שם יג, יח.

(42) שם יד, א.

(43) שם, ד.

(44) ראה גם ירושלמי תענית פ"ד ה"ה. - הובא ונתבאר בשיחת ש"פ שלח, מבה"ח תמו תשכ"ד סי"א ואילך (תורת מנחים חמ"ע 139 ואילך).

(45) שם טו, כ.

(46) יחזקאל מד, ל.

(47) ראה אנציקל' תלמודית (פרק טו) ערך חלה ס"ג (ס"ע רטו ואילך). ושם^ג.